

JAN LEOŃCZUK
JESZCZE JEDNO ŚNIENIE

JAN LEOŃCZUK
JESZCZE JEDNO ŚNIENIE

JAN LEOŃCZUK
JESZCZE JEDNO ŚNIENIE

Białystok 1999

21.162.1-1

Józkowi Budzińskiemu
i Jego Najbliższym

* * *

zapisane
czyli skazane na trwanie
jakby nie było ognia
i garstki popiołu
jakby nie było łez
zbyt zimnych aby papier przekonać
do swoich racji

i jakby nie było wiatru
który przebacza
przetaczając ciężar słów
za horyzonty
gdzie śmierć oznacza zgodę

piszę kolejne zdania
noc wtuli kwilenie dzieciństwa
ciemność rozpełźnie się po kryjomu
zapominając
o chmurach które przykryły
blask księżyca

a na kartce
drży zdanie
dotknięte budzącym się dniem

nagie
i nieutulone

* * *

dojrzeć siebie
jeszcze raz wychodząc ze snu
z którego
światło wypłoszyło
niepokoje korników

a serce zadyszką dorównuje krokom

dotykać ziemi
jak własnej skamieliny
ucząc się najtrudniejszego z języków

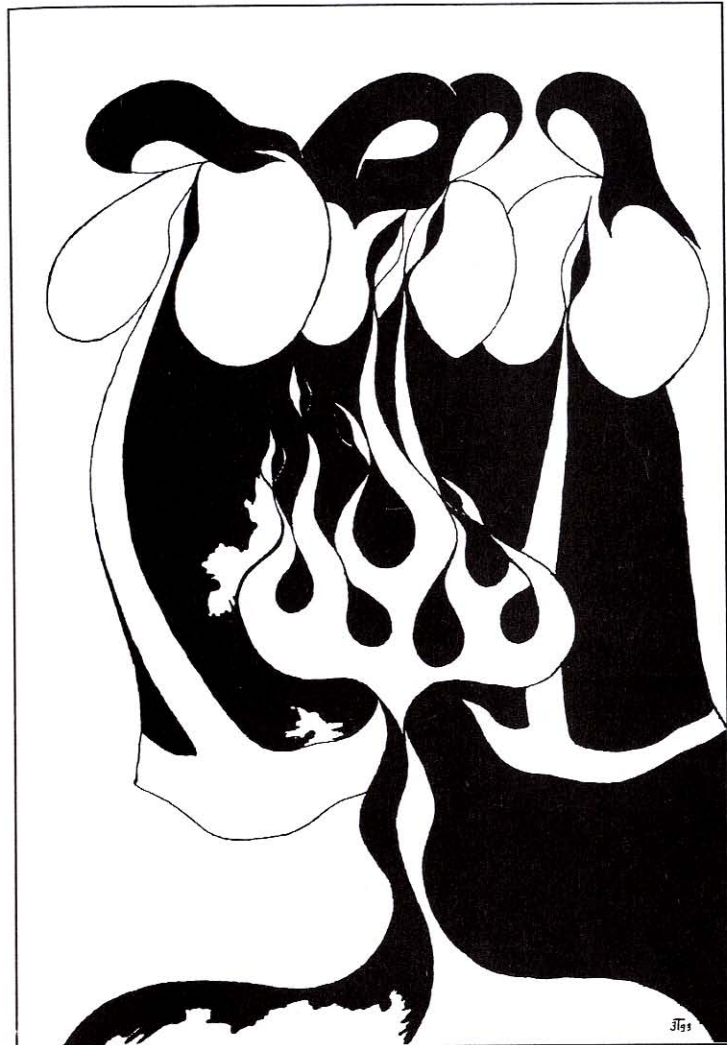
poranione kartki poruszeń
gotowe ulecieć w przestrzenie lata
ogłuchły i oślepy

próbuję dojrzeć siebie
przez ślepnące okno

życzliwa firanka uchyliła powiekę

złuszczona farba
jak świąteczne ubranie zdjęte przedwcześnie
naga i wstydliva

a to tylko okno które wiatr otworzył
na milczenie
i zrozumienie

* * *

pani Walentyna
moja nauczycielka
umarła
i błedną moje szlaczki w pierwszym zeszytcie

łętowiska jesienne dogasają

kolorowe linie
przecinają pamięć
i kartkę poźółkłą

- kolorowe mogą być tylko sny -
słyszę jeszcze
i to zdanie błednie — — —

słucham jeszcze skrzypienia podłogi
w mojej stareńkiej szkole
w której globus nie obraca się
chowając tajemne twarze świata
a motyle osadzone na szpilkach
uleciały już w wieczność

i daj dobry Boże
jeszcze jeden dzwonek
liliowy
z kropelką rosy
i snu

* * *

zbyt wiele słów
przeszło obok

nie zostawiając
ślądu

a wiersz
niezdarnie
stawia pierwsze kroki

dotykaniem
ucząc się życia

* * *

jeśli odebrane ci będą
sny o soczystych łąkach
pogodzonych
z dojrzewaniem
w gubieniu płatków słońca
i zgodą na milczenie

niech dobra noc
utuli resztki snów

* * *

w rozpadlinie snu
anioł przekłuty szpilką
maluje błękitem
rozłogi i łątowiska
poranionego nieba

na nogach sandały
bezwładne
nieczułe na oddech
ziemi
ani na kaszel wiatru

nie dotykają dróg

nasycone
bledną w przestrzeni
wśród żółci jaskrów
których tego roku nie zabrakło
nawet we śnie
dotykającym ziemi
od niechcenia

* * *

u wezłowie wiersza
ciemny las
z wyklutym okiem

spod dolnej powieki
resztki skrzepów słońca

i nadziei
na długi sen
w zapachach otawy
i wiecznie spóźniającego się lata

do tego szczypta
wiosny
w rozśpiewanych kaczeńcach

dwie ścigające się jaskółki
ścieg nieba
pełen ufnej drogi

dwa kamienie wierne
aby nie pogasły trawy

jest jeszcze kropka
rozlewająca się bryją
ciemnych słów
dotkniętych niemotą

* * *

dwie jabłonie
przygięte ciężarem
zazdrozczą drzewom edenu

i jabłku
zerwanemu po kryjomu
wczesnym rankiem

wtedy to miecz ognisty
rozdarł sukienkę nieba
i nastały lata
robaczywego kwiecia

a one rodziły
zdrowy owoc
malowały słońcem
w cebulniku nieba

gięły się rodząc światło
cierpiały jak długi sen
rozkrojony nagłym powiewem wiatru
i zapachem kolejnej wiosny

za drzwiami próg pokorny
i drzazgi uległe

i wiersz niedośniony

skrzywienie
dobywa jeno rdzawą
lzę

* * *

- wrosnąć - powiadasz
- to pokochać
aż do ostatniej grudki ziemi -

twardej jak
resztki nocy
rozebranej ze śnienia

wzrosnąć
to zapomnieć
własnego imienia

pod stopami
niebo
i ziemia

* * *

w mojej małej wiosce
gdzie sny rozleniwione łąką
nie budzą kaczeńców
i gdzie bociany
przyklejone do nieboskłonu
nie opadają na ziemię

szukam wiosny
na jeszcze jedno dotknięcie
stopy

* * *

milczysz
jak światło w oknach
o świtanu
kiedy biel prześcieradeł
zraniona dopełnia dzień
i tak toczy się życie
sycone zdarzeniami

tylko ramię zmierzchu
zapala się purpurą
królewskiego stołu

i błazen podąża
z wiernym psa cieniem

* * *

coraz ciszej przychodzą wiersze
nie otwierając drzwi
i nie czekając na zaproszenie
przynoszą kleks z dzieciństwa
pożółkłe kartki elementarza
zasuszone dwa listki z zapomnianej jesieni

czasami zadziwione
patrzą zza ramienia
na ściągawkę życia

cichą
pożółką kartkę

* * *

coraz więcej krajobrazów
rozwleczonych po wertepach młodości
i ciepłych rąk zbierających
mannę deszczu

* * *

budzę się coraz częściej
bojąc się
że świt
zapomni o moim oknie

* * *

ciemny ptak wypłynął punktem
ze snu zbutwiałego
złuszczonej farby pejzaży
na powrót rozbielonych
klekotem cierlic

a słońce unosząc
nici babiego lata
pętając gruzelki
roztańczonego cienia

zatrzymaj wzrok
niech nie odlatuje
w mirażu zbyt długich
snów
i słów

ciemny ptak
unoszą kroplę krwi
w rdzawym przestrzeni
wilgotnych
dotknięć

to tylko wiersza
tchnienie

* * *

próbuję wzlecieć w snach
ponad twardą ziemię
nieść skaleczone stopy
zanim niebo
nie dotknie
kamiennym stropem

* * *

nawet wiatr
dobiega kresu
i zrozumienia

* * *

umierała nadzieja
roztrzaskując wszystkie okiennice
i drzwi
nie docierały już słowa
skamieniałe
i ciepłe jak dobra dłoń
nawet powietrze
zamieniało się w kamienną powalę
tylko serce
na przekór
powtarzało - odwagi -

nawet wtedy
kiedy brakowało słów wargom
trzeba dojrzeć szczelinę światła
gdzie dotrze szept
- nigdy nie może być za późno —

światło
światła
nadziei
by dojrzeć łąki utracone
gdzie przetaczały się kolejne wiosny
a przed kapliczką przydrożną uklękło dziecko
w koszulinie
z psem merdającym ogonem
i powtarzało słowa zapamiętane jakby dodając odwagi —

i podążało odtąd we mnie
zaufanie
przez krajobrazy
i lata

* * *

coraz częściej zdania szukają wjersza
choć mrok i drogi wiodą w ciemne horyzonty
za którymi już tylko nawlekanie świtów
i pokorne wędrowanie

tak modłę się swoim życiem
i ciężkimi śladami

“podaruj mi Boże jeszcze jeden świt
otwierając powieki
światła”

* * *

zapomniałeś o mnie lesie
i śpiew mój roztrwonileś
w igliwiu

nienasyconych wiosen
a powracających
z coraz większego oddalenia

zapomniałeś lesie
ścieżki poznania
prowadzące
w ciemność łaskawą
zielonego nieba
a przecież
wciąż szukam
w śnie
twojej
twarzy

* * *

dotknij mojego cienia
żywicznych wodopojów
uniesionych ponad korony
dotykające nieba

dotknij
opuszkami marzeń

* * *

przybądź do mnie śnie zatrzymany wpół drogi
motylem przysiadającym na żywym jeszcze
płatku
nie znającym przemijania
krwinek łączących sny dalekie
od świtów w szarościach utulonych
i pytań czerniejących niewiadomą
w przebudzeniach które tęsknią
za światłem poranka

przybądź do mnie śnie
wiosennym wiatrem czochrającym się
o ściany domu
a gdybym nie potrafił odpowiedzieć
na stawiane pytania
niechaj nie omija mnie
łaska rozpoznawania burzy
światel błyskawic
pojednanych z ziemią
dozwól abym imię swoje
zapamiętał

przybądź śnie na
pokuszenie
życia

* * *

trudne dni
i noce
w podziurawionym gwiazdami niebie
kiedy gasną lampy
i skrada się zwątpienie

są chwile
kiedy światło oczekuje za horyzontem
pożłotą jeszcze nie obudzoną
życiem nie dotknietą

powracaj wtedy do miejsc
ukochanych
z nagłą odkrytych kolein
choć wybiegają w nieznane

nie gaś knota lampy
czuwającej
niech po ścianach pełgają
resztki lęku
osiadającego na ciężkich ramach
obrazów
kredensu
stołu po biesiadnikach

niechaj na tłących się
resztkach rozmów
wykluwają się jeszcze zdania

najtrudniej
odnaleźć to czego się nie szuka
kiedy przychodzi zrozumienie
spraw prostych i jasnych

zanim nie rozbieli się okno poranka.

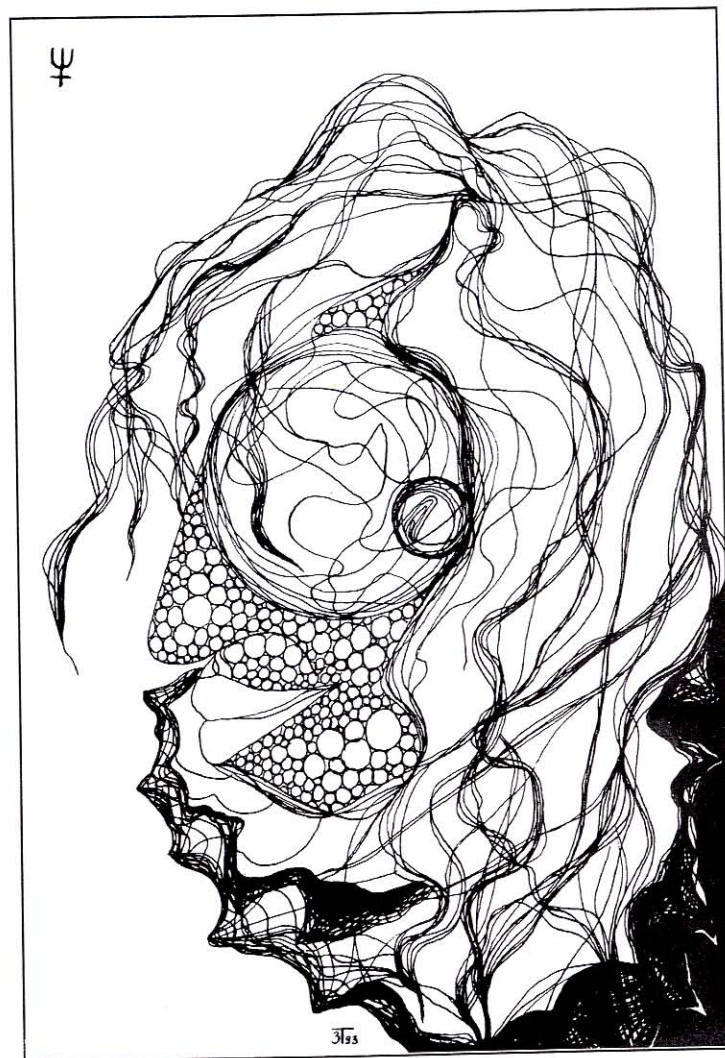
* * *

za sny
które toczą się jeszcze
żłobiąc kolejne koleiny

dotykając starych bólów
butów niedopasowanych do życia
utraconych przestrzeni
zielników
wyblakłych zadziwień

i za przebudzenie
kojone światłem źrenicy okna
tęsknoty pełnej

pozostaw tylko
pragnienie stołu
przykrytego białym obrusem
i daj słyszeć
przywitanie
zmęczonego serca

* * *

mała dziewczynka splata warkocz
figluje nad nią słońce rozpętane na zielonym niebie

złote paciorki rosy przysiadają zdziwione
jak szklane oczy wyblakłymi marzeniami
obok pasie się koń
jego grzywę rozczesuje wiatr
na pasma ciemne i jasne

z jasnych ulatuje motyl
mocując się ze słońcem

a na warkoczu pojawia się mała
biedronka krwi

* * *

ciszo nie skaleczona
nawet oddechem motyla
przysiądź na moim zydlu

tak chciałbym zrozumieć
a zrozumienie nie nadchodzi
oplecione bólem
wdeptuje mnie w ziemię

ciszo nie skaleczona
biciem serca
choć tyle serc dookoła
posłuchaj

jak krew moja
pokornie układa się w twojej kołysce

nawet pajęczyna
nie zadrży

utul mnie ciszo
bezmownym nawoływaniem

* * *

śmierć
to tylko mały
płatek
spóźnionej róży

Landszaft wierszowany

Lasy już padły pokotem
siekiera na niebo się wspina
i jakby na przekór - dziewczyna
widnokrąg znaczy warkoczem

dwa ptaki lecąc w nieznane
rdzewieją od nagłych powiewów
mgły mdleją od ciężkich śpiewów
pudrując twarz szklistym szronem

i tylko śnieżne łabędzie
donikąd płyną uśpione
i tylko trawy szalone
żółcieniem kładą się wszędzie

w landszaftach od serca skrojonych
dwie lampy i dwoje oczu

* * *

W małych krajobrazach tłoczno od aniołów
unoszonych powietrzem pobladłym duszną nocą. Opatu-
lone starymi fotografiami trzymają psa na smyczy. Mały
ogonek azorka wwierca się w niebo i spływa posocze w
kolorze sepii, zetlałe przez siedem gór i rzek, banalne -
bo zbyt kruche. Wystarczy dojrzeć, jak mała
dziewczynka gubi warkocz i ucieka daleko poza ramę
obrazu

. Zabiera ze sobą zdziwienie.

* * *

cisza
otuliła sen
na zawsze

* * *

kiedy gwiazdy ślepną
a noc ze łżą
zawiera pakt

jest szczelina
rozbudzonych ptaków
wykąpanych
świtem

do niej
układam kładkę
marzeń
i
stare
dłonie
posyłam

* * *

to tylko życie
odkroiło kromkę chleba
i posmarowało snem
a za drzwiami
czuwające światło
łasi się kolejnym świtem

Spis treści

*** (zapisane)	5
*** (dojrzyć siebie)	6
*** (pani Walentyna)	8
*** (zbyt wiele słów)	9
*** (jeśli odebrane ci będą)	10
*** (w rozpadlinie snu)	11
*** (u węzłowia wiersza)	12
*** (dwie jabłonie)	13
*** (- wrosnąć - powiadasz)	15
*** (w mojej małej wiosce)	16
*** (milczysz)	18
*** (coraz ciszej przychodzą wiersze)	19
*** (coraz więcej krajobrazów)	20
*** (budzę się coraz częściej)	21
*** (ciemny ptak wypłynął punktem)	22
*** (próbuję wlecieć w sny)	23
*** (nawet wiatr)	24
*** (umierała nadzieja)	26
*** (coraz częściej zdania szukają wiersza)	28
*** (zapomniałeś o mnie lesie)	29
*** (dotknij mojego cienia)	30
*** (przybądź do mnie śnie zatrzymany wpół drogi)	31
*** (trudne dni)	32
*** (za sny)	34
*** (mała dziewczynka splata warkocz)	36
*** (ciszo nie skaleczona)	37
*** (W małych krajobrazach tłoczno od aniołów)	40
*** (śmierć)	38
Landszaft wierszowany	39
*** (cisza)	40
*** (kiedy gwiazdy ślepną)	43
*** (to tylko życie)	44

© Copyroght by Jan Leończuk, 1999

© Copyright by illustrations Teresa Zajcewa, 1999

Ilustracje: Teresa Zajcewa

ISBN 83-88097-05-9

Wydawnictwo Prymat

15-879 Białystok, ul. Św. Rocha 10 lok. 106

tel. 085 7445842

Leończuk
Jeszcze

JAN LEOŃCZUK – poeta, pro.
24 czerwca 1950 r. w Lubnikach.

Opublikował tomiki poetyckie: *Rachunek* (1973), *Żalnik* (1979), *Duszna noc* (1980), *W drodze do Damaszku* (1980), *Sen odarty* (1981), *Biała sukienka* (1986), *Za horyzontem* (1986), *Żertwa* (1987), *Pieśni z karnawału* (1991), *Zawołaj raz jeszcze ciemnym wierszem* (1991), *Zapisać* (1992), *Wybór wierszy* (1996), *W drodze do domu* (1996), *Dotykając ziemi* (1997), *Coraz bliżej smu* (1998), z synami Janem i Antonim tom wierszy dla dzieci *Gdy las jeszcze śpiewa* (1998), arkusz prozy *Dwa opowiadania* (1986), felietony radiowe *Zapisać* (1996) oraz *Zapiski soltysa* (1997). Ponadto (współ z Jackiem Lulewiczem) *Drzewo Życia czyli o Włodzimierzu Naumiuku, rzeźbiarzu z Kaniuk* (1997).

ISBN 83-88097-05-9